

Witold Janiak

„Wzajemne relacje jazzu i muzyki klasycznej w *Noesis* Witolda Janiaka na improwizujący fortepian i kwartet smyczkowy”

Streszczenie

Dysertacja zatytułowana „Wzajemne relacje jazzu i muzyki klasycznej w *Noesis* Witolda Janiaka na improwizujący fortepian i kwartet smyczkowy” stanowi prezentację wyników badania zależności pomiędzy muzyką klasyczną a jazzem połączonych w autorski sposób w dziele artystycznym. Praca opisuje jego warstwę kompozycyjną i wykonawczą, w obrębie których dochodzi do wychwycenia obszarów korelacji tych stylów na gruncie estetyki, a także warstwę analityczną, w której prezentowane są wnioski i opis uzyskanych efektów. Dzieło artystyczne, którego dotyczy rozprawa, to próba indywidualnego, kompozytorskiego oraz wykonawczego poszukiwania nowego połączenia muzyki klasycznej i jazzu.

Rozdział pierwszy zawiera ogólną charakterystykę muzyki jazzowej. Wykazuje uwarunkowania, które wpłynęły na jej unikalny charakter, przedstawia skrótową analizę jazzu w kontekście elementów dzieła muzycznego oraz podejmuje rozważania na temat fundamentu ideologii kulturowej jazzu.

Rozdział drugi to próba nakreślenia definicji muzyki klasycznej z naciskiem na rolę kompozytora oraz istotność zapisu muzycznego. Pojawia się także fragment poświęcony muzyce kameralnej, która stanowi istotny kontekst niniejszej pracy. Rozdział ten przybliży również znaczenie terminu „klasyczny” w odniesieniu do europejskiej twórczości muzycznej - nieludowej, której ciągła tradycja według większości badaczy rozpoczyna się wraz z muzyką liturgiczną Średniowiecza i trwa do czasów obecnych.

Rozdział trzeci, dotyczący współistnienia jazzu i muzyki klasycznej, stanowi pogłębione wprowadzenie w kluczowe zagadnienie dysertacji. Przybliży kilka charakterystycznych i ważnych dla późniejszej analizy *Noesis* modeli fuzji jazzu i muzyki klasycznej. Tłumaczy występujące w nich współzależności oraz zwraca uwagę na najistotniejsze aspekty i pokazuje możliwe sposoby ich kodyfikacji.

Ostatnia część stanowi analizę dzieł wchodzących w skład *Noesis*, zatytułowanych: *Nadzieja*, *Ziemia*, *Światło*, *Człowiek*, *Samotność*, *Obojętność*, *Pojednanie*. Analiza pokazuje sposób wzajemnego oddziaływania jazzu i muzyki klasycznej na różnych płaszczyznach - począwszy od założeń formalnych poprzez stosowane środki wyrazu, kwestie sonorystyczne, fakturalne, a skończywszy na niuansach interpretacyjnych. Autor podkreśla także specyfikę składu instrumentalnego oraz aspekt współtworzenia przez wykonawców ostatecznej formy dzieła, także na płaszczyznach wykraczających poza tradycyjne rozumienie interpretacji.